

Jan Matejko

Album z serii *Kolekcja Muzeum Narodowego w Krakowie* poświęcony Janowi Matejce (1838–1893), jednemu z najwybitniejszych polskich artystów, genialnemu malarzowi historycznemu, pozwala zapoznać się z twórczością mistrza od najwcześniejszych prac po obrazy malowane pod koniec życia. Ze zbiorów Muzeum wybrano najwybitniejsze i najciekawsze obrazy olejne, akwarele i rysunki, uzupełniając je dziełami z innych muzeów. Niektóre z prac publikowane są po raz pierwszy. Reprodukcje zaopatrzone zostały w glossy, poszerzające wiedzę na temat prezentowanych obiektów. Prace Jana Matejki znajdują się w dwóch oddziałach Muzeum Narodowego w Krakowie – Domu Jana Matejki i Galerii Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach.

Dom Jana Matejki

Mysł o utworzeniu muzeum poświęconego Janowi Matejce powstała wkrótce po pogrzebie artysty. W ten sposób chciano uczcić pamięć najwybitniejszego polskiego malarza historycznego. Marian Sokołowski, historyk sztuki, zaproponował, aby trzypiętrową kamienicę przekształcić w muzeum, wzorem domów innych wybitnych artystów – Rafaela w Urbino, Michała Anioła we Florencji, Dürera w Norymberdze. Chciał zebrać w tym miejscu fotografie i ryciny wszystkich obrazów mistrza, dopełnić je rysunkami, reprodukcjami kartonów i autografami Matejki. Realizacja pomysłu powiodła się. W 1896 roku otwarto dla publiczności salon i sypialnię artysty na pierwszym piętrze. Były to dwa pokoje zachowane w niezmienionym stanie od czasów, gdy w kamienicy mieszkał Matejko z rodziną. Pozostałe pomieszczenia przystosowano do celów ekspozycyjnych, bowiem zbiory, dzięki zakupom i darom, stopniowo się powiększały. W 1904 roku Dom Jana Matejki przy ulicy Floriańskiej 41 został przekazany pod zarządek Muzeum Narodowego w Krakowie.

Sukiennice

Wielkoformatowe płótna Jana Matejki, między innymi *Kościuszek pod Racławicami* i *Hołd pruski* eksponowane są w Galerii Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach, w Rynku Głównym 1, pierwszej siedzibie krakowskiego Muzeum Narodowego.

Jan Matejko

The album from the *Collection of the National Museum in Cracow Series* dedicated to Jan Matejko (1838–1893), shows the oeuvre of one of the most distinguished Polish artists, an outstanding History painter, from his earliest juvenilia to the works he painted towards the end of his life. From the Museum's collections we have selected his finest and most interesting oil paintings, watercolours, and drawings, supplementing them with works from other museums. Some of them are being published for the first time. The reproductions are accompanied by notes with information on the exhibits. Works by Jan Matejko are to be found in two branches of the National Museum in Cracow, the Jan Matejko House, and the Gallery of Nineteenth-Century Polish Art in the Cloth Hall.

Jan Matejko Dom

The idea to set up a museum dedicated to Jan Matejko was put forward soon after his funeral. It was to be a tribute to the greatest Polish Historicist painter. The art historian Marian Sokołowski suggested Matejko's three-storey house be converted into a museum – just as had been done with the residences of other famous artists: Raphael's house in Urbino, the house of Michelangelo in Florence, and Dürer's house in Nuremberg. Sokolowski wanted to have a collection here of photographs and drawings of all of Matejko's paintings, along with reproductions of his cartoons and autographs. This idea was successfully implemented. In 1896 the artist's first-floor drawing-room and bedroom were opened to the public. The original furnishings of these two rooms were preserved in exactly the same state as they had been when Matejko and his family lived in the house. The remaining rooms were adapted for the purposes of the exhibition, as the collections were steadily growing thanks to purchases and gifts. In 1904 the National Museum in Cracow took over the management of Jan Matejko House, Number 41 in the ulica Floriańska.

The Cloth Hall

Jan Matejko's large canvases, including *Kościuszek on the Battlefield at Racławice* and *The Prussian Homage*, are on exhibition in the Gallery of Nineteenth-Century Polish Art in the Cloth Hall in Cracow's Market Square, the original premises of the National Museum in Cracow.